

moduli in pred meste, Erci na ma-
med Alabadi in Erci Alabadi so

Načrt za razdelitev Rusije in za preureditev evropske karte.

V zadnjem času se je mnogo razpravljalo o razdelitvi avstro-ogrsko monarhije. Dunajsko časopisje je zahtevalo, da se je ta načrt rodil v redakciji petrogradskega »Novog Vremena«. Na to očitane pa je dokazalo »Novoje Vremja«, da se je dotični načrt izkluhal v samem Berlinu, v prestolnici Avstriji baže »nibelunško zveste« Nemčije. Nevolja in razburjenje dunajskih nemških listov se je nato takoj poleglo, ker je stvar seveda popolnoma »drugačna«, ako snuje načrte o razdelitvi Avstro-Ogrske Nemčija, ne pa Rusija.

Dunajsko nemško časopisje je sedaj območilo, tem glasnejše pa je postalo poljsko časopisje, ki skuša Nemcem dokazati, da ni v njihovem interesu razdelitev avstro-ogrsko monarhije, marveč razdelitev Rusije.

O tej temi piše v »Nowi Reformi« poljski publicist Vladisl. Stadnicki. Izdelal je docela nov načrt za razdelitev Rusije in za preureditev evropske karte.

Po tem načrtu bi se naj Rusiji odvzelo vse pokrajine zapadno od Berezine in Dvine. Iz teh pokrajin bi se ustvarilo novo poljsko kraljevstvo, kateremu bi pripadla tudi Galicija in Bukovina. Ta nova Poljska bi bila v realni uniji s habsburško monarhijo. Finska bi pripadla Švedski, Kavkaz pa azijski Turčiji, ki bi bila z Nemčijo v enakih odnosih, kakor je sedaj Egipt z Anglijo.

V Aziji bi Rusija izgubila na korist Japonske in Kitajske vso Sibirijo do Bajkalskega jezera.

Nemčija bi bila pri preureditvi evropske karte v vsakem slučaju na dobičku. Ako bi v splošni evropski vojni zmagal trojni sporazum, to je Francija, Rusija in Anglija, bi Nemčija sicer izgubila Alzacija in Lotaringijo, dobila bi pa za to vse nemške pokrajine avstrijske. Te pokrajine pa bi dobila tudi, ako bi v tej vojni zmagala trojezica.

Za izgubo avstrijskih nemških pokrajin bi se Habsburžane odškodovalo s krono ujedinjene Poljske, Romunije, Srbije in Bolgarske. Romunska vladajoča hiša bi dobila habsburške nemške pokrajine, toda v okviru nemškega cesarstva. Na ta način bi izginila avstro-ogrsko monarhija, mesto nje pa bi nastala v srednji Evropi Poljsko-Ogrska pod habsburškimi vladarji.

Takšen je načrt poljskega publicista Stadnickega na — papirju.

Če pa se bo dal ta načrt tako lahko izvesti, kakor si to domišlja poljski fantast, to pa je drugo vprašanje.

Predno bi se mogel ta v razgledih možganih poljskega publicista porojeni načrt uresničiti, bi se morala pač preje uničiti milijonska armada vseh onih držav, ki jih je Stadnicki na korist Poljsko-Ogrske posvetil smrti. In te države bi bile Rusija, Romunija, Srbija in Bolgarija. In te bi se menda ne dale kar tako pozobati s kožo in kostmi!

Te države predstavljajo danes, ako se jih združi v borbi za lastno eksistenco, vojno silo 10 milijonov bajonetov in ti bajoneti nemara vendarle niso zgolj mačkine solze, pa naj se ali drugače.

Eno pa je simptomatično tudi na tem poljskem razdelitvenem načrtu: da se razdeljuje Rusija, obenem ž njo pa tudi Avstro-Ogrska. Avstro-Ogrska monarhija torej mora izginiti s svetovnega površja tako po nemškem, kakor tudi po najnovejšem poljskem razdelitvenem načrtu.

Čemu jim je neki tem strategem in vojskovodjem na papirju tako zelo na poti naša uboga Avstrija?

Boji v Epiru.

Vesti o strašnih grozovitostih Epircev v Hormovi, južno od Tepele, o katerih smo poročali že sroč, se do sedaj ne potrjujejo od druge strani, kakor samo iz Drača. Da so te vesti zelo nezanesljive, ni treba šele naglašati.

V Epiru se vrše hudi boji in kakor kažejo vse vesti, se godi Albancem precej slabo. Pri Erseki bojujoči se Epirci so se združili z epirskimi prostovoljci okraja Korice. Epirci hočejo sedaj zopet prodreti proti Korici, Albanske čete so se morale umakniti tik pod Korico. V Tirani mobilizirajo Albanci 10.000 mož, ki naj takoj odkorakajo na bojišča. Italijanska voja uprava je dala Albaniji na razpolago 20.000 pušk s potrebnimi municijami. Tudi pri Argyrokastronu je prišlo do hudih spopadov med Albanci in Epirci. Albanci so prodreli tik pred mesto, Epirci pa ima-

jo mesto zasedeno in se branijo z največjo silo. Epirci imajo tudi več topov in strojnih pušk. Albanci so pozvali Epirce, da naj se vdajo, ti pa so zavrnili to zahtevo ter so izjavili, da rajši razstrelje celo mesto, predno je prepuste Albancem. Vse uro pričakujejo napad na mesto.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Vstaški general Carranza, čegar stiki z Zedinjenimi državami so vedno bolj jasni, se protivi, da bi sklenil premirje s Huerto in poslal svoje zastopnike k pogajanjem. Pogajanja so torej toliko kakor brezupna in v Washingtonu računajo v prvi vrsti tudi z operacijami vstaških generalov Carranza in Villa proti Huertu. Konferenca pri slapu Niagari bo ostala torej najbrže brezuspešna in je celo mogoče, da do te konference, ki je določena na 18. maj, sploh ne bo prišlo.

Da je predsednik Huerta v hudih škripcih, ne dokazuje samo dejstvo, da so se mehikanske vladne čete dvignile proti njemu in da je prišlo v Mehiki sami do krvavih pouličnih bojev, marveč še neka druga, do sedaj sicer še nepotrjena vest, ki prihaja preko Londona iz Veracruz. Ta brzojavka namreč pravi, da je dospel v terek popoldne neki Jennings v Veracruz in prosil za dovoljenje, da sme spraviti 7 milijonov dolarjev zlata in srebra, ki so že na poti v Veracruz, na varno. Jennings je pri tem povedal, da je ta denar last ameriških in angleških rudarskih družb, v Veracruz pa so mnenja, da so ti milijoni last Huerte, ki se že pripravlja na beg. — Vladne čete so v bližini Veracruz razdejale več železniških mostov. — Ko je parnik »Monterey« odplul s 632 ameriški begunci iz New Orleansa, se je zbrala v pristanišču tisočglava množica, ki je prirejala ovacije angleški zastavi ter demonstrirala proti Zedinjenim državam. Begunci pripovedujejo, da so živeli v neprestanem strahu pred Mehikanci in da so bili ameriški zastopniki popolnoma brez moči in brez vpliva. Ravnatelj neke petrolejske družbe pripoveduje, da so Mehikanci v Tampicu obesili nekega njegovega prijatelja in njegovo ženo, dočim so njihovim hčerkam delali silo. Ameriško časopisje zahteva od vlade Zedinjenih držav, da naj nastopi z največjo energijo, nekateri listi odsvetujejo vladi, da naj ne imenuje zastopnikov za pogajanja, češ, da bi bilo tako imenovanje oficijozno priznanje Huerte.

Štajersko.

Iz deželne šolskega sveta. Definitivno so nastavljeni: Jožef Tori v Trbovljah (Vode), Matilda Ropan na dekliški šoli v Šmarju pri Jelšah, Ida Turnšek v Trbovljah (Vode), Stanislav Šunderl in Adalbert Hren v Čadramljah; prestavljena so Jožefina Stegenšek iz Špitaliča v Laški trg, Friderika Zechner iz Dobove v Laški trg, Ema Zenkovich iz Št. Jurja ob Ščavnici v Trbovlje (Vode). Za nadučitelja v Šmarjeti pri R. t. je imenovan šolski vodja v Mariji - Reki, Karl Korošec.

Telovadno društvo »Sokol« v Žalcu je s preteklim tednom sklenilo vrsto sestavnih predavanj »o prvi pomoči pri neizgledah«, ki so trajala 2 in pol meseca od nedeljah in praznikov in jih je opravil zdravnik dr. Rihard Bergmann. Udeležba je bila vedno lepa in leži že v tem majhno zadoščeni: za marljivega predavatelja.

Na Polzeli v Savinski dolini so se vršile v terek občinske volitve, pri katerih so zmagali naprednjaki v 1. in 3. razredu, v 2. pa so njihovi kandidati propadli samo za en glas. To je krasen volilni uspeh v eni izmed največjih savinskih občin, ki je bila dosedaj trdo klerikalna. Savinčani so prav hudomušni ljudje. V nedeljo jih je dr. Korošec v Celju z najsladkejšimi besedami vabil v svoj tabor, v terek pa je že dobil na Polzeli primeren odgovor: njegovi zvesti agitatorji izza državnozborskih volitev 1. 1911. so po vrsti srčali iz občinskega odbora. V nedeljo je prepričeval dr. Korošec v Celju Savinčane, da beže liberalci na celi črti, v terek je pa že bežal on s svojo stranko na Polzeli. Slučaji usode.

Sprememba posesti. Znano večje posestvo Antona Praznika, gostilničarja in trgovca v Zabukovci pri Žalcu, je sedaj prešlo v last Ivana Malusa iz Bizeljskega.

Narodna društva v Mariboru ponove v nedeljo, 10. t. m. najlepše točke slavnostne prireditve 500letnice ustoličenja zadnjega koroškega vojvode, med drugim vprižore zgodovinsko sliko »Knez Volkun« in za-

ključno »Tugomaz«. Predstava bo v Narodnem domu.

Drobne novice. Iz Maribora. 2. maja je umrla 88 let stara huda pomenica Eleonora Podkrajšek. Ona je prva, ki bo pokopana na novem mariborskem pokopališču na Tezni. Stolina župnija je prepustila grob njenim sorodnikom brezplačno. 3. maja je umrl umirovljeni poštni konduktor Vincenc Beran, 82 let star. — Iz Slov. Bistrice. Zadnji čas so zaprli po vrsti posestnika Antona Lepeja iz Struge in kočarico Uršulo Dvoršak, ki živi z nekim Kobalem v Selnici ob Dravi, zaradi požiga. Oba dolže, da sta zažgala lastne koče, da bi dobila visoko zavarovalnino. — Za vodjo podkovske šole v Gradcu je imenovan dr. Schoupe, doslej asistent na dunajski živinozdravniški visoki šoli.

Koroško.

Poskušen roparski napad. V Beljaku je nesel učenec manufakturne trgovine obleko k neki stranki. Bilo je tvojč ob pol 9., ko je šel mimo kurilnice državne železnice. Tu mu je naenkrat stopil na pot neznan potepuh ter mu zavpil: »Daj obleko sem, če ne te zakoljem!« Le srečno mu slučajno se ima učenec zahvaliti, da je ob pravem času še ušel, drugače bi bil ob obleko in bi bil najbrže še pošteno tepen. Učenec je naznanil roparski napad prvemu stražniku, ni pa mogel popisati radi teme napadalca, tako da je težko verjetno, da bi ga policija dobila v svoje roke.

Nezgodna s puško. V Silberegu je hotel postreliti posestnik Adolf Langwieser nekaj vran, ki so zasledovale njegove piščance. Vzel je puško ter jo nabasal. Po neprevidnosti pa je bila obrnjena cevka pri tem na vrata. Ko je puško zaprl, se je ta sprožila ter zadela ravno vstopišvo petletno deklico Pavlino Obman, neko sorodnico Langwieserjevo, ki biva začasno pri njem. Deklica je zadobila težke poškodbe ter je med potjo v bolnišnico umrla.

Mučen samomor. V Celovcu se je usmrtil 60letni hišnik c. kr. tobačne tovarne Anton Dobrovnik. Šel je na stranišče, odprl plinovo cevko ter obenem izpil iz velikega kozarca večjo množico lizola. Našli so ga težko ranjenega in ga prepeljali v bolnišnico, kjer je po eni uri v silnih mukah umrl. Dobrovnik je izvršil samomor vsled dolgotrajne nezdravljive bolezni. Že pred enim letom si je poskusil vzeti življenje s tem, da je izpil večjo množico lizola. Tudi njegov edini sin si je končal življenje s samomorom.

Drobne novice. Težka nezgoda. Iz Prevalija poročajo, da je prišel tesar Fran Lampret te dni pri delu z desno roko v cirkularno žago, ki mu je roko težko poškodovala, tako da so ga prepeljali v brezupnem stanju v celovško bolnišnico. — Tele z dvema glavama. V Himelbergu je vrgla krava posestniku Jožefu Rauterju tele, ki je imelo 4 oči in dva gobca. Tele je živelo par dni ter je bilo drugače popolnoma normalno. — Samomorilni poizkus. Dekla Mila Slivšek je skočila pri Himelbergu v samomorilnem namenu v potok. To sta opazila kočijaž Alojzij Wetzlinger in inženir Iv. Zeilinger, ki sta življenja sito dekle potegnili na suho. Vzrok poizkušene samomora je nesrečna oziroma prezirana ljubezen.

Primorsko.

Novi goriški občinski svet. Včeraj se je vršila v Gorici prva seja novoizvoljenega občinskega sveta. Navzočih je bilo vseh 24 občinskih svetnikov. Za župana je bil izvoljen dosednji župan Bombig z 20 glasovi, za prvega podžupana je bil izvoljen odvetnik dr. Cesciutti, za drugega podžupana pa dr. Cristofolletti. Nato je govoril nemški občinski svetnik Dietrich, ki je izjavil, da on in njegov tovariš ne bosta tvorila v občinskem svetu posebne frakcije, marveč da bosta gledala na to, da bodeta roko v roki z zavezniki Italijani služila mestu, da Gorica ostane to, kar je do sedaj bila, kar je in kar bo, upajmo, tudi v bodoče, procvetajoče italijansko mesto. To izjavo nemškega zastopnika so sprejeli z velikanskim navdušenjem, nakar je bila seja zaključena.

Iredenta razsaja. V Italiji se nadaljuje demonstracije zaradi dogodkov dne 1. maja v Trstu. V prvi vrsti se udeležujejo teh demonstracij italijanski visokofolci. Na vseučilišču v Rimu so bili celo izgreli in tudi v najumazanejšem evropskem mestu v Neapolu so bili taki izgreli, da je morala policija vmes poseči. Predavanja na rimskem vseučilišču so ga nedoločeno čas ustavljena.

Istrske deželnozborske volitve. Iz Pulja ni nič pozitivnega poročati o volilnem gibanju v mestu samem. Nobena stranka še ni priglasila svojih kandidatov. Le italijanska kamora je priglasila enega »svojih« v osebi učitelja Koreniča. Reklamacij mora rešiti okrajno glavarstvo okoli 4600, kar je pač jasn dokaz, da so bile tudi tokrat volilne liste sila nemarno in pomanjkljivo sestavljene. Število volilcev v okraju znaša 23.000 in se bo gotovo razvila sila huda borba, kajti kamoraši računajo tudi na puljski mandat, ki so ga do sedaj imeli v rokah Hrvatje. Upati je, da se jim ta njihova namera ne bo posrečila. Ne ve se pa še, kaj bo ukrenila vojna mornarica pri teh volitvah. Neumno pa je, če piše že sedaj »Tagespošta«, da naj nemški somišljeniki v Pulju gredo roko v roki z Italijani, ter da naj s tem posnemajo postopanje Nemcev v Gorici in v Trstu. Seveda, radi bi se Nemci vrnili v Pulj tako, ko v Gorici in Trstu, pa jim ta namera menda ne bo šla v klasje.

Neverjetna naivnost. Krčmar Matej Perič, stanujoč v ulici del Belvedere v Trstu je sila naiven človek. Pred nekaj dnevi mu je neznan tat ukradel iz stanovanja 180 K denarja in dve skoraj novi zimski suknji. V nedeljo, 3. t. m. je prišel v njegovo gostilno dninar Fran Ferluga, povedal krčmarju, da pozna tatove in da so zastavili dve suknji v mestni zastavljalnici. Ponudil mu je celo v imenu tatov, da mu prinese dotična zastavna lista, če on plača 7 kron. Perič mu je izročil onih 7 K, nato pa zastoj čakal na zastavna lista, končno pa je Ferluga včeraj zopet prišel ter v imenu tatov zahteval še 15 K. Tudi teh 15 K mu je lahko krčmar izročil in pokazal s tem največjo svojo naivnost, kajti Ferluga je sicer šel, a vrnil se ni. Končno se je pa Periču le preneumno zdelo, da bi toliko časa barantal s tatovi, zato je končno le naznanil vso stvar policiji. Ta je poiskala Ferluga in ga aretirala. Sumi se, da ni okradel prenašnega Periča nihče drug nego sam Ferluga, ki je potem na tako sila nesramen način izkoriščeval naivnost krčmarja.

Zaplomba na parniku v tržaški prosti luki. Na parniku »Helonan« Lloydove družbe je bilo zaplenjenih v tržaški prosti luki 8000 egiptovskih cigaret; finančna straža je dolgo iskala cigarete ter jih končno našla blizu strojev, kamor jih je bil skril kurjač Jos. Pontoni, katerega so aretirali in oddali v zapor.

Tatovi v Trstu zopet na delu. Predvčerajšnjem so v lomili neznan tatovi v manufakturno trgovino M. Hofstädter, ki ima glavni vhod na Borznem trgu in odnesli iz trgovine za približno 15.000 K blaga. Tatovi so vdrli najbrže pri stranskih vratih, ki se nahajajo pod takozvano »Portico«. Tatvina je bila takoj prijavljena policiji in je ta aretirala dva moža, ki sta bila nekoč prej v službi pri Hofstädterju.

Krvav pretep med regnikoli. Pred kinematografom »Reclame« nastal je prednočnim med čevljarjem Liuzzijem in nastavljenca kinematografa, Cartigianom in Pontonijem pretep. Vnel se je najprvo prepri, nato pa pretep, pri čemer je zadobil Liuzzi zabodljaj z nožem v levo stran prsi. Liuzzija so prepeljali takoj v bolnišnico, oba nastavljenca kinematografa pa so aretirali. Vzrok pretepa je bil menda ta, da je hotel Liuzzi v kinematograf, ne da bi plačal kako vstopnino. Seveda so vsi trije doma iz Italije in imajo zato bolj vročo kri, ki si jo morejo od časa do časa med seboj pomečati.

Gostovanje ensembela slovenskega gledališča v Pazinu. Po dolgih dveh letih so nas zopet obiskali člani slovenskega gledališča iz Ljubljane. Pred dvema letoma pod vodstvom g. Nučiča, sedaj pod vodstvom g. M. Skrbinka. Že takrat so nam nudili s svojim igranjem krasne večere, sedaj pa so nam pridelali mnogo več. Imeli smo štiri, užitka polne večere, pri katerih smo videli: »Perjanica«, »Ljubimkanje«, »Satanova maska«, »Konec sveta« in »Vrag«. Predstave so bile vse jako dobro naštudirane. Takoj prvi večer se nam je predstavil v »Perjanici« g. Skrbinka, katerega smo še potem vsaki večer občudovali. Igralci slovenskega gledališča naj bodo prepričani, da so s svojim posetom napravili občinstvu mnogo zabave. Prepričani smo, da bodo na svojih posetih po Štajerskem in Koroškem povsod želi obilo hvale in da jih bode občinstvo podpiralo kakor to naši igralci v resnici zaslužijo. Igralcem slovenskega gledališča pa ključemo hvale vam in na svidenje drugo leto zopet v Pazinu.

Iz Buzeta. Dne 4. maja je umrla tukajšnja trgovka Franciška Gregorec, vrla Slovenka in zelo priljubljena gospa. Vsi tukajšnji Slovenci in Hrvat izrekajo o njej obilno iskreno

sožalje. Rajnki bodi zemljica lahka! V nedeljo, 3. t. m. smo imeli v Buzetu birmo. Sprejeli smo škofa slavnostno in ga ob zvokih pesmi »Slovenec i Hrvat«, ki jo je sviral Sokolska godba, sprejeli do cerkve. Vse je bilo slovansko, kajti Italijani so se vsi poskrili.

Obisk angleškega sredozemskega brodomlja v Trstu in Reki. Kontreadmiral Troubige je obiskal avstrijskega kontreadmirala Seidensacherja na krovu križarke »St. Georg« v tržaški luki. Ta je vrnil kmalu na to poset na angleški admiralni ladji »Defence«. Pol ure nato je stopil angleški kontreadmiral Troubige v Trstu na suho ter se podal v angleško poslaništvo. Med posameznimi poseti se je vedno oddal običajni salut. Tekom včerajšnjega popoldneva je dobilo moštvo angleških vojnihi ladij dovoljenje, da se je izkrcalo. Na obrežju in po pomolih se zbira vedno velika množica ljudi, ki radovedno zre na tuje vojne ladje. — V Pulj ste dospeli včeraj angleški križarki »Warrior« in »Gloucester«. Pri sprejemu sta bila navzoča kapitan Sablich in angleški konzul. — Angleški častniki so včeraj posetili Miramar, danes pa posetijo Lipico.

Drobne novice. Ogenj je izbruhnil predvčerajšnjem popoldne v nekem oddelku puljskega arzenala. Požarna bramba arzenala je takoj stopila v akcijo in je ogenj pogasila v najkrajšem času, tako, da je škoda le majhna. — Roparski napad se je izvršil predvčerajšnjem na pisarju Ivanu Slaviču v Vii Siana v Pulju. Dva neznanca sta stopila k njemu, ga prišla in mu odvzela uro z verigo, oboje vredno nad 30 K. Napadalca sta še ob pravem času odnesla pete. — Umrl je v Gradišču nad Renčami v starosti 77 let posestnik Peter Kerševan. Bil je odločen Slovenec in član več narodnih društev. Zapušča soprogo, dva sinova in 11 hčera. Vseh otrok je imel 25. N. v m. p.! — Umor. Iz Dinjana poročajo, da je v prepri za bodel kmeta Mateja Milovana kmet Anton Milovan s tako silo in tako nesrečno, da je ta kmalu po zadobljeni poškodbi umrl.

Omnipotenci deželnege odbora — zavora pri c. kr. upravnem sodišču?

Gospod dr. Fran Novak nam poroča, da je kot zastopnik mestne občine idrijske ravnokar prejel od c. kr. upravnega sodišča dostavljeno razsodbo, s katero je mestna občina idrijska izvojevala principijalen boj proti deželnemu odboru.

Deželni odbor je proračun naprednega mesta Idrije v mnogobrojnih postavkah deloma črtal, deloma znižal, vse to po takozvanem »prostem preudarku«, na katerega se deželni odbor vseh povsodi sklicuje, kadar šikanira napredne občine ali posameznike. Ta »prosti preudarek« je izpodbijala po gospodu dr. Novaku izpeljana pritožba. Upravno sodišče je, ugodivši pritožbi, ves odlok deželnege odbora v vseh posameznih točkah kratkoma dvignilo in med drugim v razsodbi glede »prostege preudarka« — tudi za Ljubljano — principijalno utemeljitev podalo, namreč: »... Allein ein solcher Vorgang der autonomen Rekursinstanz hat zur Voraussetzung, dass die nach freiem Ermessen getroffenen Verfügungen auf einer ordnungsmässigen durchgeführten Erhebung des Tatbestandes beruhen und dass die aktenmässigen Feststellungen den Ermessensschluss der Rekursinstanz zu stützen geeignet seien.«

S to javnopravno zanimivo razsodbo bodo menda vendar vsemogočne peruti deželnege odbora pri njegovih »svobodnih poletih in preudarkih« pristržene.

Z zavedo se pečamo seveda še podrobneje.

Napredni mestni občini idrijski, ki je za marsikaj boj izvojevala proti deželnemu odboru, le čestitamo na tem izrednem uspehu!

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914.

Zbirajte za zletni fond!
Proračun za zlet znaša čez 120.000 K!

Marsikateri izmed vas, bratje in sestre, se vpraša, kje bode finančni odsek zbral to velikansko vsoto ter tako kril vse stroške. Med vsemi drugimi dohodki tvorijo zbirke zelo važen del dohodkov in radi tega se je že finančni odbor obrnil s prošnjo do cele slovenske javnosti do vseh društev in korporacij, da zbirajo za zletni fond ter tako pripomorejo k boljšemu gnetnemu uspehu. Posa-

mezna sokolska društva in posamezni bratje lahko v tem oziru storijo, da ne bo ta prošnja zastoni. Ljubzen, s katero se vsi oklepate sokolske ideje in želja, da bi naš zlet kar najbolje uspel, vam bodo najboljši svetovalci, kako boste v posameznih slučajih zbirali. Bratje delujte za stvar, ki nam je vsem skupna. Dober uspeh zleta v Ljubljani, bode uspeh vsega slovenskega Sokolstva in na vas, bratje in sestre, je mnogo lažje, da pripomorete k dobremu končnemu uspehu.

Z našim zletom nismo prevzeli samo naloge, ki jo moramo častno in slavno dovršiti, ampak tudi naloge, ki je polna odgovornosti in dela. Ako smo se odločili za izvedbo tega ogromnega dela, se moramo tudi v resnici zavedati, da gre tu v resnici za stvar ogromnega obsega in z vsemi močmi se moramo poboriti za to, da jo tudi srečno izvedemo. Mi vsi vemo v kako težkih razmerah živimo, toda to vsen nas ne sme delati majhne in obupljive, ampak nas mora združiti k skupnemu delu, dokazati moramo, da hočemo delati v korist celega naroda. Naloga, katero moramo dovršiti, je ogromna in radi tega računamo na vašo pomoč.

Sokolska razstava se vrši ob priliki III. vseslovenskega sokolskega zleta. Razstava se vrši v dvorani Mestnega doma od 2. avgusta do 20. avgusta 1914 in bo imela zgodovinski značaj. Razstave se bo udeležilo samo slovensko Sokolstvo. Vstopnina v razstavo bode znala 50 v, z znakom 20 v. Izide tudi poseben vodnik po razstavi, kateremu bode dodana kratka zgodovina slovenskega Sokolstva. Opozarjamo društva, da pravočasno vrnejo jim že poslano vprašalno pole. Posameznike pa, ki imajo mogoče sokolske predmete zlasti iz starejše dobe, prosimo, da jih dajo na razpolago razstavnemu odseku.

Dnevne vesti.

+ Za narodne pravice. V klerikalnem glasilu razlaga sedaj dr. I. K. jezikovno vprašanje. Pozna se mu, da je tej stvari šele sedaj posvetil primerno pozornost. Najbrže je pa tudi sedaj preštudiral to stvar ne iz ozirov na slovenski narod, marveč iz ozirov na veliki in težki boj, ki se je toliko časa bil v socijalnopolitičnem odseku državnega zbora zaradi narodne ravnopravnosti pri bodočih socijalno - zavarovalnih institucijah. Ta boj, pri katerem je šlo za zelo komplicirana vprašanja, je bil takega pomena, da bi se bilo socijalno zavarovanje kdo ve za koliko časa pokopalo, če bi se ne bil dosegel kompromis. Referent dr. I. K. je imel vse vzroke, da se natančno seznani z jezikovnim vprašanjem in da je plod svojih študij objavil v »Slovenecu«, je vsekakor koristno, kajti tako bodo v njegovi stranki vsaj nekatere boljše glave spoznale važnost in pomen jezikovne ravnopravnosti, ki je bila doslej tej stranki pač zadnja briga. Naravno je, da poskuša dr. I. K. sedaj, ko je nacionalno gibanje zopet dobilo veliko moč, opravičiti svoje stranke narodno brezbriznost in izdajstvo in se v ta namen sklicuje na programe in na parlamentarne izjave klerikalne stranke. A kaj naj to dokazuje? To je pač ob sebi razumljivo, da so klerikalci v programih in parlamentarnih izjavah glede narodnega vprašanja zavzemali korektno stališče, a take izjave so vendarle samo formalnega pomena. Kaj je s tem pomagano, če ima kaka stranka lep program, v dejanjih pa ga sama prezira in se ga ne drži. Programatično so bili klerikalci vedno narodni, v praktični politiki pa vedno izdajalski. Tega svojega početja do zadnjega časa še skrivali niso. Nasprotno: z dopadajenjem so poslali vsa bridka očitania, ki so nanje letela, kadar so Nemci pridobili kakšno novo pozicijo, češ, tu se vidi naša moč. Nikoli niso doslej tajili, da so nemški uspehi sad kompromisov s klerikalci. Spomniti se je le treba imenovanja Elsnerja. Kak cinizem, kako hladnokrvno zaničevanje slovenskega narodnega stališča so klerikalci takrat kazali! Zdaj bi pa radi vse to utajili, ker jim je postalo neprijetno in zdaj suče dr. I. K. celo stvar tako, da so se vse, Slovencem storjene krivice, zgodile proti volji klerikalne stranke. Takrat, ko so se te krivice zgodile, se klerikalci niso ganili, še ugovarjali niso, kaj še da bi bili ukrenili primerno akcijo. Sedeli so molče v državnem zboru in zasmehovali tiste, ki so se pekali za naše pravice. Delali so tako, ker se še navidezno niso smeli ganiti, saj se ni nič zgodilo proti njihovi volji, ampak vse ž njihovo vednostjo in z njihovim privoljenjem. Zgodovina zadnjih petnajst let našega naroda je polna takih izdajstev klerikalne

stranke, ki ni nikdar svojih strankarskih koristi mogla podrediti narodnim koristim, ki je v svoji slepi sebičnosti in gospodstvalnosti vse narodne interese žrtvovala, samo da je od tega imela kaj dobička. Ne proti volji klerikalcev, ampak dogovorno z njimi se je zgodilo vse, kar je Slovence zadelo v zadnjih letih, kajti vodilno načelo vlade je bilo, vse odredbe storiti dogovorno s klerikalci in z Nemci. To načelo se je izvajalo do skrajnosti in priznati se mora, da je mnogo dobička prineslo Nemcem v narodnem, klerikalcem pa v strankarskem oziru. Zdaj ubirajo klerikalci nekaj časa sem druge strune. Iz čistih narodnih nagibov se za to gotovo niso odločili. Ne poznamo sicer namenov, ki jih klerikalci zasledujejo, ali doslej so vedno narodne postulate samo zlorabljali za čisto druge namene in zato jim zdaj nihče ne zaupa in se le vsakdo spominja Sheridanovih besed: Le patriotisme — e' est le dernier refuge des coquins.

+ »Slovenec« in belokranjska železnica. Razpravljajoč o belokranjski železnici se je zadnjič »Slovenec« obregnil tudi ob bivšega župana Ivana Hribarja, očitajoč mu, da je bil v odseku referent za dolenske železnice, a da se mu niti vredno ni zdelo, da bi se pripravil za referat in sestavil potrebno poročilo. Kdor pozna »Slovenca« in komur je znano njegovo slepo sovraštvo proti bivšemu županu, bo vedel takoj, da je to očitane zlobno zavito ali pa naravnost zlagano. Stvar je bila namreč tako: Hribar res ni prinesel sabo v odsek referata, to pa zategadelj ne, ker točka o dolenskih železnicah ni bila zabeležena na dnevnem redu. Nekdo je takrat predlagal, naj se ta točka da na dnevni red in naj se o nji poroča. Nato je Hribar poročal o stvari ex abrupto in sicer tako zadovoljivo, da ga je odsek izbral za poročevalca v zbornici, dasi je na to mesto takrat kandidiral poslanec pl. Suklje. — Iz tega suhega dejstva je razvidno, da je »Slovenec« stvar zlobno zavil, kakor je to že njegova navada, kadar gre za bivšega župana Ivana Hribarja, katerega mrzi iz dna svoje črne duše.

+ Notranjska državnozborna volitev. Neodvisni kandidat gospod Josip Lavrenčič dela klerikalcem velike skrbi, ker hodi med volilce, tudi če ve, da so večinoma klerikalnega mišljenja. Zakaj bi se ž njimi ne pomenil kakor mož z možmi? Tako je bil danes teden tudi v Šmihelu v hrenovski občini. Tam je malo mož, ki niso klerikalci, a vendar je šel gosp. Lavrenčič tudi tja. Klerikalni listi so o tem po svoje poročali. Eden je pisal, da je moral g. Lavrenčič po skrivnih potih oditi. Čemu neki? V Šmihelu so poštene ljudje, pa ne ravbarji, pred katerimi bi se bilo treba po skrivnih potih umikati. Kako pa pride klerikalno časopisje do tega, da Šmihelce predstavlja kot ljudi, pred katerimi je treba bežati po skrivnih potih. To klerikalno časopisje je tako neumno, da še svoje lastne ljudi zasramuje! Ravno tako je bilo v klerikalnem časopisju brati, da ima neodvisni kandidat gosp. Lavrenčič v svoji opekarni zaposlene Italijane. Saj si vendar drugače ne more pomagati. Naših ljudi, ki bi se na stroje razumeli, sploh ni, a ne samo to, saj vlada vendar tako pomanjkanje delavcev, da jih še za košnjo ni dobili, ki je vendar dobro plačano kmetijsko delo. Če še za košnjo ni dobili delavcev, kje naj se jih pa dobi za opekarno!

+ Kaj je s pritožbami proti ljubljanskemu občinskemu proračunu? Klerikalci so se, kakor je znano, pritožili proti proračunu mestne občine ljubljanske tako za leto 1913, kakor tudi za leto 1914. Dasi je že skoraj polovico leta 1914, pri kraju, vendar deželni odbor še ni smatral za potrebno, da bi rešil pritožbo proti proračunu za leto 1913, kamoli da bi izdal rešitev glede pritožbe proti proračunu za leto 1914. Da je to zavlačevanje, ki onemogočuje vsako redno funkcioniranje občinske uprave, čisto navadna šikana lopovščina, nam pač ni treba naglašati. Upravno sodišče je sicer izreklo, kakor poročamo na drugem mestu, o praktičnih slavnega našega deželnega odbora glede proračunov naprednih občin že svojo uničujočo sodbo, toda deželni kristjanov to ne bo ne malo motilo, da bi še i nadalje ne zavlačevali pritožb proti ljubljanskim občinskim proračunom, o tem smo prepričani.

+ Završnica zopet pred sodnijo. Inženir Jakob Tobel je tožil deželni odbor kranjski za 10.000 kron, ker je sklenil z deželnim odborom pogodbo, po kateri se mu izplača za odstop realitet na Završnici 30.000 kron. Leta 1906, je dobil inženir Tobel koncesijo za izrabljanje vodne sile na Završnici, kmalu nato pa je stopil v dogovor z deželnim odborom ter zahteval prvotno za odstop od koncesije in za svoje realitete 50.000 kron. Deželni odbor mu je nato ponudil 15

tisoč kron, prišlo je do pogajanj in so se zedinili, da plača deželni odbor 30.000 K in sicer 20.000 K takoj, 10 tisoč kron pa potem, ko se pokaže, da se bo električna naprava na Završnici rentirala. Tako je inženir Tobel garantiral za rentabiliteto Završnice za 10.000 kronami. Pri celi kupčiji pa je bil za podlago projekt inženirja Tobela, ki bi bil stal okrog 600 tisoč kron, deželni odbor je pa prežrl ta Tobelov projekt ter pričel stavbo na podlagi mnogo širšega projekta ter s tem po Tobelovi traditvi prelomil pogodbo, ker Tobel seveda za rentabiliteto takega velikega projekta ne mara garantirati. S tem namreč, da se je pričelo delo na mnogo širši podlagi, se je zelo zmanjšala verjetnost rentabilitete ter bi inženir Tobel lahko čakal na svojih 10.000 kron do sodnega dne. V sled tega je prišlo do tožbe. Inženir Tobel je bil malo časa, predno je vložil tožbo, pri deželnem odborniku dr. Lampetu, ki mu je rekel: »Das Land wird Ihnen gegenüber nicht schmutzig sein, Ihnen gebühren die 10.000 Kronen, ich bin dafür, dass man Ihnen die Summe auszahlt, aber die anderen Herrn wollen es nicht.« (Dežela vam nasproti ne bo umazana, vam gre onih 10.000 kron, jaz sem za to, da se vam ta vsota izplača, a drugi gospodje tega nečajo.) S temi besedami je dal dr. Lampe inženirju za svojo osebo zagotovilo o upravičenosti njegove zahteve. O tej zadevi zaslišani pričci, deželni stavbni svetnik Raimund Gailhofer in stavbni nadsvetnik Anton Klinar izpovedata, da deželni odbor ni nikdar nameral izpeljati projekta inženirja Tobela. Pač je Tobelu pisal svetnik Gailhofer v sporazumu z nadsvetnikom Klinarjem, da naj se odpove koncesiji in da se je vložil »naš« projekt, a to je bila le finta, da pa je projekt deželnega odbora, o katerem je govor v onem pismu, bil vložen le za to, da se prisilita dva posestnika ob Završnici k temu, da prodasta deželnemu odboru ceneje svoje realitete. S pismom, ki sta ga pisala svetnik Gailhofer in nadsvetnik Klinar, napravila se je le »taktična poteka«. Kakor hitro je namreč Tobel vrnil svojo koncesijo glavarstvu in sta prodala posestnika svoje realitete deželnemu odboru, je deželni odbor pričel z velikansko stavbo električne centrale ob Završnici ter se ni več oziral na Tobelov projekt. Sodišče ni moglo včeraj vsled pozne ure in obširnega materiala izreči sodbe, zato se bo izdala sodba pismenim potom.

+ O usodi naše države pišejo danes listi in razpravljajo politiki in državniki. In končna sodba vseh teh faktorjev je, da Avstro-Ogrska v tej obliki, kakoršno ima danes, nima bodočnosti. Tega mnenja je tudi neki odlični črnogorski državnik, s katerim se je nedavno tega razgovarjal dopisnik dunajske »Reichspost«, Friderik Wallisch. Vsebinska tega razgovora, ki je priobčen v torkovi številki imenovanega lista, je tako zanimiva, da je vredno, da zabeležimo glavne točke tega razgovora tudi v našem listu. Dotični črnogorski državnik je rekel med drugim: »Svoje odkrito mnenje o Avstriji naj vam povem? Najkasneje v 15 letih bo Avstrija razdeljena. Rusija in jugoslovanske države bodo v 5 letih oborožene. Mi imamo ruske inštruktorje in storimo vse, da čim najpreje izpopolnimo svojo armado... Po novem brambni zakon je uvedeno aktivno službovanje dveh let pri pehoti, tri leta pa pri artileriji. A Srbija razpolaga že sedaj z armado, ki šteje nad pol milijona mož. Sedaj pa uvažuje narodno navdušenje, ki navdaja nas Jugoslovane! In Francija — verjemite mi — ni pozabila na Alžirsko... Da, je še ena možnost in sicer edina možnost za Avstrijo, ako hoče živeti: Ustanovitev tretje slovenske države v okvirju monarhije. Že danes imate v vaši državi večino Srbohrvatov, v Avstriji imate kulturno višje stoječe Slovence. Ako bo trozveza izšla kot zmagovalka iz boja, ki ga pripravljata Slovanstvo in Francija, potem se bo Avstriji kot jugoslovanski sili izpolnil san o Solunu in združila bo pod svojim žezlom vse Jugoslovane. Tretje možnosti ni. Kakor pa stvari sedaj stoje, smo vsi prepričani, da Avstrija, kakršna je danes, ne more živeti dlje kakor 15 let... Ali vidite tamkaj na onem koncu jezera gor? To je Taraboš. Skrajni vrhunec te gore pripada sedaj Črni gori. Od tu lahko v prvi uri po začetku vojne razstrelimo v prah Skader, prestolico severne Albanije. In tam ob izlivu Rijeke grade srbsko železnico. Premostila bo jezero in stekla preko Virpazarja na morje. Ta železnica bo pač v prvi vrsti služila vojaškim namenom. Srbija si tudi sedaj lahko zgradi vojni brodovje. Pod našo zastavo. Sicer pa je vseeno, ali vihra črnogorska ali srbska zastava z naših ladij... Tako je govoril črnogorski državnik v »Reichspost« je njegova izvajanja

priobčila brez komentarja, kar je zelo značilno.

— Jugoslovanska slavnost v Pragi. Včeraj zvečer so došli na Njeguško jugoslovansko slavnost v Prago župan belgrajske občine Nestorović z občinskima odbornikoma Karićem in Zdravkovićem, nadalje vseučilišnega profesorja dr. Kumanudi in dr. Dragović. Na kolodvoru jih je pozdravila slovenska, hrvatska in srbska akad. mladina, zastopnik mesta prage dr. Černý, zastopniki Sokolstva itd. Skupno je prišlo 13 delegatov iz Srbije in Črne gore. — Slavnostno zborovanje se je pričelo 6. maja ob 10. uri dopoldne v praškem reprezentančnem domu, katerega se je udeležilo čez 600 oseb. Na zborovanju so bila zastopana vsa češka kulturna društva po svojih predsednikih, veliko število čeških državnih poslancev, podžupan mesta Prage Schrötter, starosta Sokolstva dr. Scheiner, oba rektorja univerze in tehnike, veliko število čeških vseučilišnih profesorjev, ruska in angleška kolonija. Vseh zastopnikov je bilo čez 120 iz Češkega, Srbije, Dalmacije, Dunaja in Brna. Predsednikom zborovanja je bil izvoljen rektor univerze, dvorni svetnik dr. Mareš, za podpredsednike pa župan Belgrada Nestorović, poslanec dr. Škerović, podžupan praški ces. svetnik Schrötter, zapisnikarjem Vane Radej in dr. Keller. Prvi je govoril univ. profesor Machal v češkem jeziku, nato univ. profesor dr. Škerlić, ki je v izposnantnem govoru orisal Njeguša in profesor dr. Janić, ki je govoril o verskem edinstvu Hrvatov, Srbov in Slovencev. Vtis zborovanja je bil velikanski, posebno, ker so vsi govorniki poudarjali nerazdeljivo edinstvo Slovencev, Srbov in Hrvatov. Na zborovanje je došlo nebroj brzojavov iz vseh jugoslovanskih krajev, večinoma od vseh jugoslovanskih županov, med njimi brzojav ljubljanskega župana dr. Ivan Tavčarja, dr. Ilešiča, od graških in dunajskih akademskih društev. Uspeh zborovanja je mogočen, posebno ker je prvič nastopila naša jugoslovanska mladina v popolnem edinstvu, kar je na češko javnost napravilo globok vtis.

— To so tiči — ti statistiki pri c. kr. državni policiji! Uradni statistični izkaz o tujskem prometu v Ljubljani za leto 1913 izkazuje nekaj čez 15.000 tujcev. To veleznačilno statistiko je sestavilo na podlagi uradnih virov c. kr. policijsko ravateljstvo. Toda kakšni so ti viri, se najbolje razvidi iz tega, da so ti viri statistiki našli za leto 1913 celih 60.000 tujcev manj kakor leta 1912, ko je imel statistiko o tujskem prometu v Ljubljani v rokah mestni magistrat. Leta 1909 je bilo v Ljubljani 63.081; leta 1910 — 64.677; leta 1911 — 68.450; leta 1912 — 75.672 tujcev, za leto 1913 pa je slavna c. kr. policija zmanjšala samo nekaj nad 15.000 tujcev. To je naravnost velikanska razlika, ki bje resnici v obraz! Da bi bil tujski promet nazadovol v enem letu kar za celih 60.000, to naj gredo praviti komu drugemu, ne pa nam, ki imamo oči, da vidimo in ušesa, da slišimo. Ta statistika je, ali višek površnosti, ki jasno kaže vso nesposobnost tega odličnega aparata, ali pa je nepopisna zlobnost, s katero se hoče na merodajnih mestih označiti in predstaviti Ljubljano kot kraj z neznamitnim tujskim prometom. Eno kakor drugo je nečuv škanjal, ki se mora javno pibiti, da svet izve, kako se uradno dela na to, da se Ljubljana kolikor mogoče poniža in v nič spravi. Tako početje je pač samo ob sebi vse obsodbe vredno! Torej celo takih sredstev so se začele oblasti posluževati, da nam kratijo ugled pred svetom! — Kakor čujemo, je društvo za promet tujcev energično protestiralo proti taki statistiki, ki more zrasti edino le na slabopogojenih zelnikih kake c. kr. policije.

— Nov naslov učiteljicam. Naučni minister je izdal naredbo, s katero se podeljuje vsem učiteljicam, tudi neomoženim, naslov gospa. Naredba je bila izdana na podlagi mnenj deželnih šolskih svetov, od katerih se je večina izrekla za ta naslov.

— Vojaška sodišča. Z Dunaja poročajo: Vojaški kazenski red bo v najkrajšem času stopil v veljavo. Justični minister je vsled tega prosil vse odvetniške zbornice, naj mu do 25. t. m. predložijo prošnje onih odvetnikov, ki hočejo biti vpisani v listo vojaških zagovornikov. Vojaška sodišča skupne armade bodo tudi v Ljubljani, Mariboru in Gradcu, domobranska sodišča pa tudi v Ljubljani in Gradcu.

— Jubilej domače tvrde. Tukajšnja ugledna tvrda Ludovik Černe star., juvelir in trgovec z urami in zlatino, sodno zapriseženi zlatar v Wolfovi ulici obhaja jutri, dne 8. ma-

ja t. l. 25letnico svojega obstoja. Ta tvrda je najstarejša strokovnjaško-zlatorska obrt in se je pod vestnim in solidnim vodstvom splošno znane in priljubljene gospoda Lud. Černeta povzpela iz skromnih početkov do današnjega ugleda. Ta jubilej uglednega našega meščana bode gotovo razveselil njegove mnogobrojne znanke in prijatelje. Čestitamo vrlému našemu domačinu tudi mi in kličemo še na mnogo let!

— Pri električni železnici na Karlovski cesti se nahaja postajališče pri Koslerjevi vili. To postajališče ugaja samo za to vilo in sosedne tri hiše. Ako bi se to postajališče premostilo kakih 200 korakov naprej, kjer se iz Karlovske ceste odcepi cesta na Nadvojvoda Friderikovo cesto ob Gruberjevem prekopu, bi pa to občinstvu splošno jako ugajalo, ker se nahajata v neposredni bližini cesti: Privoz in Gruberjevo nabrežje. Povodim kopanja prekopov (kanalov) na Karlovski cesti so se pri omenjenem postajališču morale tračnice deloma odstraniti, tedaj bi se pri tej priliki premostitev postajališča zvršila brez posebnih stroškov. Priporoča se, da se uprava električne železnice in mestna občina ljubljanska na to premostitev postajališča ozirata in splošni želji občinstva ustrezata, da ne bode isto služilo samo nekaterim privilegiranim hišnim posestnikom.

Ponesrečen beg dveh ciganov. 4. t. m. med tretjo in četrto uro zjutraj sta poskusila pri okr. sodišču na Vrhniki zaprta cigana Rudolf Levaković in Janez Hudorovič pobegniti iz zapor, kar jima pa je paznik preprečil. Cigana sta se lotila paznika, ki je prišel v zapor, ter ga osuvala. Oba cigana so včeraj prepeljali k dež. sodišču v Ljubljano.

Človeške kosti našli. Preteklo soboto so našli v Kranju pri razkopavanju neke kleti pol metra globoko strohnele človeške kosti. Niso še dognali, odkod izvirajo te kosti.

Mladostna ljubezen je naslov krasni drami v štirih dejanjih, ki deluje na Holandskem in je očarujoče lepo kolorirana. Predvaja se jutri v petek v kinematografu »Ideal«. V tretjem dejanju ima močno učinkujoč prizor, namreč požar zrakoplova v zraku. V soboto druga senzacija »Hči visokega severa«.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 26. aprila do 2. maja bilo je v Ljubljani 16 novorojencev, en mrtvorojenec, umrlo jih je pa 20, med njimi 8 domačinov in 12 tujcev. Umrli pa so za ošpicami 1 oseba, za jetiko 1 oseba in sicer tujec, za različnimi boleznimi 18. Za infekcijskimi boleznimi so obboleli v tej dobi: 1 oseba za egiptovsko očesno boleznijo in 1 oseba za škrlatno, obe ste pa tuji in se nahajati v deželni bolnišnici.

Mrtvega so našli danes dopoldne v tovarni za lep 60letnega delavca Luka Baselja. Bil je zaposlen pri konjih ter ležal mrtev poleg njih. Ker pa ni videti na njem nobenih znakov telesne poškodbe, ga je najbrže zadela kap.

Na včerašnji semenj je bilo prignanih 454 konj, 193 volov, 65 krav, 18 telet in 608 prašičev za rejo. Kupčija je bila precej živahna. Po konje slabše vrste so prišli poleg domačih tudi tržaški, po vole pa tirolski kupci.

Slabo je opravil neznan uzmovič, ki je včeraj popoldne v gostilni »Pri belem volku« v neopaženem trenutku pobasal s police nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda. K sreči so ga ravno prejšnji večer izpraznili, da je v njem ostalo samo 13 vinarjev, za katere se ostudna tatvina pač ni izplačala.

Narodna obramba.

Dohodki družbe sv. Cirila in Metoda še vedno nazadujejo! Čujte kaj pravijo številke! Družba je prešla od 1. januarja do 30. aprila t. l. 55.279 K 91 v, izdala pa v istem času 76.808 K 14 v, primankljaja je torej bilo v 4 mesecih 21.528 K 23 v. Ta nedostatek se je pokril iz družbine glavnice. Slovenci! Slovenke! Nabirajte pridno za družbo, da se ne vporabi vse glavnice, ter da ne bode zmanjkalo sredstev. Družba bode primorana, ako se prejemki ne bodo povišali, svoje izdatke zdato skriti. Tako štedenje seveda ne bode v prid ubogi slovenski deci in obrambnemu delu ob mejah.

Društvena naznanila.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja tajniško - časnikarskega odbora se vrši jutri v petek ob pol 7. zvečer. V soboto, dne 9. maj ob 8. zvečer pa se vrši izredna seja zveznega predsedstva skupno z železniškim odsekom.

Na pešizlet Sokola II. ki se vrši v nedeljo 10. t. m. se vabijo vsi bratje v kroju, kakor tudi drugi bratje in

sestre vseli zastopniki družtev in pa slavno občinstvo, ki se vedno rado udeležuje sokolskih izletov. Glavni namen tega izleta je, da se skupno vežbamo v redovnih vajah, kar v tesnih telovadnicah ni mogoče. Izlet bo nudil povsem lep užitek na prostem, kjer se bomo lahko poljubno gibal. Zatorej je želeli, da se br. društva: Sokol I. v Mostah in v Štepanji vasi polnoštevilno udeležijo tega izleta, ker le tako pride ta izlet do pravega pomena. — Zbirališče za člane Sokola II. je v nedeljo ob 2. popoldne, odhod pa točno ob 3/4 na 2. Stik z br. društvi je ob 2. popoldne na trgu pred šentpetersko vojašnico. Povratek skozi Fužine v prijazno Štepanjo vas, kjer bo »počitek« pri bratu Novaku. Torej sestre in bratje, v nedeljo na izlet s Sokolom II. Na zdar!

Pešizlet ljubljanskega Sokola, ki je bil nameravan v nedeljo 10. t. m. na Ig se preloži na eno prihodnjih nedelj.

Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj v Ljubljani priredi v nedeljo, 7. junija na vrtu Narodnega doma veselico v prid društvene knjižnice. Narodna društva prosimo, da se ozirajo na to prireditve.

Gospodarsko društvo za šentpeterski in kolodvorski okraj otvori v kratkem svojo prepotrebno knjižnico. Obrača se tem potom do vseh naprednjakov in naprednjakinj, da bi mu darovali kaj knjig in s tem pripomogli, da bi se društveni smoter čim prej uresničil. Upamo, da pače glas te prošnje na tla poslušnih src, saj vidimo koliko darujejo v drugih ljubljanskih okrajih somišljeniki knjig za knjižnice svojih društev. Knjige naj se blagovolijo oddati v društveni sobi Sv. Petra cesta št. 71, ali pa naj se sporoči društvu, da pošlje ponje.

Gledališko društvo na Jesenicah vpripori v nedeljo, 10. t. m. ob 3. popoldne v dvorani pri »Jelenu« na Savi narodno igro »Miklova Zala« (pisal J. Špicar). Opozorjamo na to predstavo, ki je zadnja v seziji, posebno zunanje občinstvo. Konec ob 6. zvečer.

»Sava«, društvo svob. slov. akademikov priredi svoj I. redni občni zbor XXIII. teč. v soboto 9. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Hamerlinghof«, VIII. Hamerlingplatz. Slovanski gostje dobrodošli!

Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju priredi svoj redni občni zbor 13. vel. travna ob 8. zvečer v gostili »Zum Kleeblatt« XVIII. ogal Schulg. Mitterberg z običajnim sporedom.

Prosveta.

Odborova seja »Matiče Slovenke« dne 4. maja 1914. — Predsednik se spominja pred kratkim umrlega pesnika Reščine in našega Kvarnera Ivana Grohovca ter publicista dr. A. Dermote. Matiča je zadnji čas čestitala prof. Bezenšku ob njegovi šestdesetletnici, g. sekc. šefu dr. Žolgerju, Matičnemu ustanovniku, pozdravila mariborsko gospodstvo svečanost in akademijo v čast srbskega prirodoznanca dr. Pančiča. Udeležila se je po delegaciji skupščine »Matiče Hrvatske«. (Matiča Hrv. izda za 1914 poleg beletristike V. Klaiča veliko monografijo o P. Ritterju Vitezoviću, Črtice iz mineralogije, Narodnih pesmi VI. knjigo; Pri-povesti srbskega pisatelja Lazarevića. Pripravlja se Cankarjeva knjiga »Tujci«.) Nova ustanovnika sta Hrvatski seminar zagrebškega vseučilišča in zagrebški mestni nadzornik A. Košak. — V dar smo prejeli dijaški list »Lipa« (okoli 1870). — Osuševalna komisija ponuja odškodnino za poškodbe hiše; ponudba se sprejme. — Uredi se tisk knjig za 1914. — Škrabčevi Izbrani spisi izidejo kot posebna založnina v nakladi 800 eksemplarjev. — G. pisatelj V. Holz je izročil Matiči več korespondence, rokopisov itd. — Načelnik gospodarskega odseka in hišni oskrbnik je g. blagajnik ravnatelj A. Koder. — Ugodno poročilo blagajnikovo se vzame na znanje.

Razne stvari.

* **Posledice 1. maja.** Iz Dunajskega Novega mesta poročajo: Tukajšnja Deimlerjeva tovarna je izprla 200 delavcev, ker so praznovali 1. maj.

* **Eksplodizija v skladišču dinamita.** Iz Paname poročajo: Skladišče dinamita panamske vlade je bilo vsled eksplozije razrušeno. Osem oseb je bilo usmrčenih, 19 pa težko ranjenih.

* **Zrtev aviatike.** Iz Tangerja poročajo: Nedaleč od mesta je padel vojaški aeroplan, v katerem sta bila poročnik Lague in neki pionir, iz višine 40 metrov. Častnik je bil takoj mrtev, njegov spremljevalec se je le lahko poškodoval.

* **Prvo odlikovanje z albanskim redom.** Albanski knez Viljem je podelil najvišjemu poveljniku italijanske vojske marnarice vojvodi abruškemu veliki križ albanskega reda orla.

* **Železniška nesreča.** Iz Brna poročajo: Pri postaji Sokolnice, 16 kilometrov od Brna, je 5. t. m. ob 10. zvečer zavozil osebni vlak, ki prihaja iz Přerova, v tovorni vlak in pa v osebni vlak, ki je privozil od nasprotni strani. Oba prva voza obeh osebnih vlakov sta se deloma razbila. Dva pasažirja sta bila težko ranjena, 14 pasažirjev pa lahko.

* **Demonstracije v Italiji.** Iz Rima poročajo: Tudi predvčeršnjim so se ponovile demonstracije vseučilišnikov v Neapolju in Bologni. V Neapolju so bile demonstracije, ki se jih je udeležilo več tisoč ljudi, zelo burne in surove. Prišlo je do spopadov z vojaštvom. Pred avstro-ogrskim konzulatom je bil spopad tako oster, da so vojaki vzeli s pušk bajonete ter tolkli s kopiti, da preprečijo nesrečo. Pri tem je bil tepen tudi poslanec Colajanni. Ko so izrili demonstrante od konzulata, so šli ti k prefekturi. Pri finančni intendaturi je množica zahtevala, naj razobesijo žalno zastavo, ker bodo drugače vse stoliki. Trideset oseb je bilo aretiranih. Med tem je en bataljon pehote zaprl ceste na obeh koncih. Demonstrante so vzeli v sredo. Tako so se končale demonstracije.

* **Influenca** zatiramo najbolj in najbolj radikalno s tabletami Kephali! dol. Dobiva se po vseh lekarnah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 7. maja. Današnji dopoldanski bulletin poroča o cesarjevem zdravstvenem stanju sledeče: Noč je bila mirna, samo v drugi polovici je cesarja mučil kašelj. Katar v desnem vrhu pljuč še obstaja. Splošno razpoloženje je zadovoljivo.

Delegacije.

Budimpešta, 7. maja. Odeš za zunanje zadeve avstrijske delegacije nadaljuje danes razpravo o Berchtoldovem eksposu.

Socialnodemokratski delegat dr. Ellenbogen se je v svojem govoru pečal z notranjepolitičnimi razmerami v Avstriji ter ostro obsodil sistem ministrskega predsednika Stürgkha, ki da ustavi in parlamentu sovražen. Naglašal je, da Stürgkh med tem, ko se vse stranke trudijo olajšati situacijo, truda teh strank ne le ni podpiral, marveč celo kontrahiriral. Zato se je tudi bati, da konferenca načelnikov strank ne bo imela nobenega pozitivnega uspeha. Pozival je delegate, da naj nastopijo v obrambo parlamentarnih pravic. Delegacije imajo za to sredstvo. Raztegnejo naj svoje razprave čim bolj. Čim bolj se bo delegacija obotavljala odobriti tritretmilijardski proračun, tem prijaznejši bo postajal Stürgkh parlamentu. Nato se je bavil z zunanjepolitičnimi vprašanji ter je naglašal:

Prestolni govor je bil omalovaževanje delegacij, ekspose zunanjega ministra Berchtolda pa je bil pravcati albanski prestolni govor. Če trdi grof Berchtold, da so odnosi napram vsem državam dobri, potem je ta trditev naravnost nasprotna eksposu vojnega ministra. Ustanovitve Albanije bo vedno vir novih neusahljivih neprijetnosti in grozi razdvojitvi Avstrijo Italijo. Namesto da sta Avstrija in Italija sami prevzeli protektorat nad Albanijo, naj bi bili to prepustili čeli Evropi. Razpravljal je nato o odnosaх med Avstrijo in Srbijo ter konstatiral, da vlada v Srbiji veliko sovraštva proti Avstriji. Pravi vzrok tega sovraštva pa je ta, da je avstrijska diplomacija vse pojave naravne interesne skupnosti, ki obstojajo med obema državama, vedno z neprevidezno ali pa tudi z zlobno roko razdirala in uničevala. Omenja nato vest, da je Avstrija poskusila celo onemogočiti srbsko posojilo v Berlinu. Peča se nato z romunskim vprašanjem, ki da ni samo interno ogrsko vprašanje, marveč vprašanje cele monarhije. O jugoslovanskem vprašanju ni govoril. Interpeliral je nato zunanjega ministra, ali in kako je štela avstrijska diplomacija avstrijske delavce povodom stavke v Coloradu.

Govoril je nato dr. Waldner, ki je izvajal sledeče: Prestolni govor je napravil najneugodnejši vtis, ekspose zunanjega ministra pa je samo vpludnost napram evropskim državam, nikakor pa ni poročilo delegacijam. Delegat trdi, da so odnosi med Avstrijo in Romunsko zelo slabi, to pa zato, ker imata Francoska in Rusija svoje roke vmes. Te dve državi hočeta trozvezo obkrožiti. Vpraša zunanjega ministra, kaj hoče storiti napram pojavom protiaustrijske sovražnosti v Rusiji. Napram

Srbiji zahteva delegat politiko naj-večje energije ter smatra za najnujnejše, da naša diplomacija odtegne Romunsko in Bolgarsko panslaviističnim vplivom. Potem šele bo mir na Balkanu trajen.

Zunanji minister Berchtold je nato odgovorjal delegatu dr. Ellenbogen na njegovo interpelacijo zaradi stavke v Coloradu ter je povedal, da se je avstrijski konzulat v Denverju od začetka trudil za interese avstrijskih delavcev. Kljub temu ni mogel preprečiti vsega. Dva Avstrijca, nek ki Vrhovec in neki Bortolotti sta bila ubita, mnogo drugih je trpelo precej škode na premoženju. Avstrijska vlada je zaradi tega intervenirala pri ameriški vladi.

Nato je govoril delegat dr. Korösch.

Budimpešta, 7. maja. Dopoldne je zboroval brambni odsek ogrske delegacije. Začetkom se je protestiral delegat grof Hadik proti temu, da se mudi v kuluarjih oborožena parlamentarna straža.

Budimpešta, 7. maja. Danes dopoldne je imel grof Stürgkh konferenco z delegati veleposelstva na Češkem v zadevi češko-nemških pravnih pogajanj.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 7. maja. Ogrska poslanska zbornica je nadaljevala včeraj debato o proračunu domobranskega ministrstva ter ta proračun sprejela. Vršila se je nato debata o proračunu finančnega ministrstva.

Budimpešta, 7. maja. Trgovinsko ministrstvo je izdelalo reformni načrt o znižanju telefonskih pristojbin. Uvede naj se napol avtomatični sistem.

Budimpešta, 7. maja. Finančni minister je slikal potrebo reforme finančnih zavodov. Treba pa je počakati, da se valovi zadnjih gospodarskih kriz poležejo. Neizogibno potrebna je reforma delniškega prava in mednarodna kontrola finančnih zavodov. Ne zadostuje, da se kontrolira poslovanje finančnih zavodov, treba je materialnih odredb, da zalagajo finančni zavodi, ki se bavijo s sprejemanjem hranilnih vlog, te vloge plodono. Posebno pozornost je obračati na vprašanje reeskompta, ki danes ni nič drugega, kakor strmljenje nekaterih zavodov spravi svoj giro v promet. Glede monopola na špirit pravi, da je nujno potrebna reforma žgalnic sadja. Porčarčin finančnega ministrstva je bil v splošni debati sprejet.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 7. maja. Ban Skerlec se je napram koalicijski zavezal, da bo hrvatskemu saboru predložil sledeče predloge: Ustanovitev upravnega sodišča, reformo občinskih doklad, ureditev učiteljskih plač, reformo razlastilnega postopanja, zakon proti oduštvu in pokoljninski zakon, koalicijska pa bo votirala vladi proračun.

Srbska cerkvena avtonomija.

Zagreb, 7. maja. Bajse se je zavzel podpredsednik bosanskega sabora dr. Dimović v Budimpešti tudi za obnovitev srbske cerkvene avtonomije na Hrvatskem. To vprašanje je eno najvažnejših za konsolidacijo razmer na jugu monarhije. Tudi ministrski predsednik grof Tisza je že obljubil, da se bo to vprašanje rešilo, doslej pa se ni še nič zgodilo. Dr. Dimović priporoča izvolitev bosanskega metropolita Laticsa za patriarha.

Nemški cesar se vrača.

Genova, 7. maja. Snoči ob 11. je dospela sem nemška cesarska jahta »Hohenzollern« z nemškim cesarjem, ki se vrača v Nemčijo.

Irsko vprašanje.

London, 7. maja. Premier Asquith se je posvetoval včeraj z vodilnimi politiki o eventualni konferenci načelnikov vseh strank zaradi irskega vprašanja. Vlada je proti jesenskemu zasedanju parlamenta.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Monakovo, 7. maja. Polkovnik Feliks Diaz se namerava baje vrniti s svojimi pristaši v Mehiko. V tem slučaju bi prišlo do novih krvavih komplikacij.

New York, 7. maja. Listi poročajo o strašnih grozovitostih Mehikanecv proti Amerikancem in proti vsem onim, ki so na sumu, da so Amerikancem prijazni.

Haiti.

London, 7. maja. Vlada republike Haiti se je uklonila angleškemu ultimatumu ter sklenila plačati odškodnino, ki jo zahteva Angleška.

Degodki na Balkanu.

Orijske železnice.

Berlin, 7. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Beograda, da zahteva družba orijskih železnic 60 milijonov frankov za odkup železnice. Srbija ponuja samo 36 milijonov, ker je bila tako železnica, kakor tudi ves

obrat pri prevzetju v srbsko režijo v strahovito slabem stanju in ker je stala družba ob izbruhu vojne pred koncem svoje koncesije. Pogajanja se bodo v kratkem nadaljevala in je upati, da se bodo uspešno končala.

Albanija.

Skader, 7. maja. Mednarodna komisija za določitev severoalbanskih mej je zopet pričela s svojim delom v pokrajinah plemena Kastrati.

Valona, 7. maja. Kakor se zatrjuje, se je ustanovila na Angleškem mednarodna družba z glavnico 150 milijonov frankov, ki bo gospodarsko izkoriščala Albanijo.

Boji v Epiru. — Albanci strahovito poraženi. — Albanska vlada v velikih zadregah.

London, 7. maja. »Times« poroča iz Drača, da vlada v albanskih vladnih krogih silna konsternacija. Epirci prodirajo brez prenehanja proti Valoni. Albanci so izgubili pri Argyrokastronu nad 1000 mož.

Dunaj, 7. maja. Kakor poročajo iz Albanije, so Epirci Kolonijo precej utrdili ter odposlali močne oddelke proti Korici. V Koloniji se nahaja nad 100 vjetih albanskih orožnikov.

Dunaj, 7. maja. Po petdnevem boju pri Argyrokastronu se Albanci begoma umikajo proti severu. Iz Albanije poročajo, da hoče Esad paša sam stopiti na čelo albanske vojske in prodirati iz Elbasana proti Epircem, ni pa izključeno, da bo celo knez sam prevzel poveljništvo nad albanskimi četami.

Dunaj, 7. maja. Iz Carigrada poročajo, da pripravljajo Epirci generalni naskok na Korico.

Dunaj, 7. maja. »Reichspost« poroča iz Drača, da je prosila albanska vlada mednarodno kontrolno komisijo, da naj prevzame posredovanje z vstaši.

Pariz, 7. maja. »Echo de Paris« poroča, da se vrše med veselelimi pogajanja zaradi Epira. Pojavil se je predlog, da naj dobi kontrolna komisija pravico, urediti južnoalbanske razmere v zmislu zahtev prebivalstva.

Turški komplot. — Grška in Turčija. **Solun, 7. maja.** Med Turki v Drami so odkrili zaroto. Turki, nahajskani od mladoturškega komiteja, so računali na pomoč Bolgarov, da vprizore nemire v grški Makedoniji.

Berlin, 7. maja. Tukajšnji turški krogi izjavljajo, da se je razmerje med Grško in Turčijo zopet zelo poslabšalo in da je položaj zelo nevaren. Pod nobenim pogojem ne bo Turčija pustila Grški otokov Kios in Mitlene. V Carigradu baje vedo, da delata tako Romunska, kakor Grška vojaške priprave.

Carigrad, 7. maja. Grški poslanik je iznova protestiral proti postopanju Turkov proti Orkom v Trakiji ter zahteval še enkrat mešano komisijo.

Poslano. *)

Škodljivci javnosti.

Znano je, ako nepopisno škodo je povzročil na denarnem trgu polom »Glavne posojilnice«. Kriza, ki je nastopila vsled tega konkurza, traja še danes z nezmanjšano silo in na tem ne trpe le nesrečni člani »Glavne posojilnice«, ampak tudi povsem neprizadeti, zlasti naši trgovci in obrtniki. V rešitev članov »Glavne posojilnice« se je osnovala kakor znano »Kreditna zadruga«, koje načelstvo se trudi na vso moč, da bi izvedlo sanacijo. Namen zadruge je tedaj gotovo plemeniti in vsakdo bi mislil, da bo akcijo »Kreditne zadruge« z veseljem pozdravila vsa javnost, v prvi vrsti pa člani »Glavne posojilnice«. Poroča se nam pa, da neki tukajšnji veletrgovci, ki pa hoče biti sedaj le poslovođa neke tukajšnje veletrgovine, in ki je sam član »Glavne posojilnice« ne samo ne podpira dela »Kreditne zadruge«, ampak celo ovira njeno poslovanje in odvrča druge člane od poravnalne akcije, širi razburiljive in povsem izmišljene vesti o nameravani poravnavi, ki je sedaj — hvala bogu — v polnem teku in z eno besedo škoduje celi akciji ne le z besedo, ampak tudi s svojim slabim vzgledom. Nam je vseeno, če dotični član »Glavne posojilnice« pristopi »Kreditni zadrugi« ali ne, kajti gotovo je, da bo »Kreditna zadruga«, če se poravnava izvede, postopala z vso strogostjo ravno proti tistim, ki danes o dejanskem sodelovanju pri poravnavi nočejo ničesar vedeti — a pribiti moramo enkrat za vselej, da je postopanje takih ljudi, ki očividno nimajo nobenega občutka za nevarnost, ki jim preti, v največjo škodo ne le članom »Glavne posojilnice«, ampak vsej naši javnosti, ki kar koprni po tem, da končno ozdravi od teže rane, ki ji jo je prizadejal konkurz »Glavne posojilnice«.

* Za vsebino tega lista je uradno odgovorna le toliko, kolikor dobi zahtev.

Toliko za enkrat, drugič bomo jasneje govorili.

Načelstvo »Kreditne zadruge«.

Darila.

Za Radogol. Gosp. Avgust Trojanšek, pošt. koncip. v Trstu v znak hvalečnosti do društva 50 K. — Naj služi v izgled bivšim podpirancem.

Za gradbo »Sokolskega doma« »Sokolu I.« Gosp. Knajzeli v veselji družbi gostilne Turk nabral 5 K 40 vin. — Gosp. Maks Hrovatin podaril 5 K mesto venca umrlemu br. Počivalniku. — Živel nabiralci in darovalci! Na zdar!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, dr. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje gospoda cesarskega svetnika dr. W. Harajewitza

Dunaj.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Z velikim veseljem Vam poročam, da rabim že več let v svoji praksi Vaš izdelek Serravallovega kina — vina z železom. Imel sem izvrstne uspehe, posebno pri izčrpanih mladeničih, bledičastih in pri rekonvalescentnih po influenci ali malariji in to me vzpodbuja, da še naprej predpisujem Vaš izdelek.

Dunaj, 16. aprila 1909.

Dr. W. Harajewicz.

NOVI morskopolitiški in klimatično ležišče. Hrvatsko Primorje.

Zdravniki priporočajo Novi slabokrvnim (anemičnim), rachitičnim; pri ženskih boleznih, boleznih srca in živčnega sistema; proti reumi; za okrepčanje po vnetju pljuč in reber, influenci; pri motenju prebavnega sistema; ter za nadvse slabe in bolehe otroke. — Soljanje na radioaktivnih pečinah. Prosp. in navodila daje »Lječiliščno poverjenstvo«.

Vse ženstvo naših dežel ima od narave lepo polt, ki je pa zelo občutna za upliv hudega mraza in vročega solnca. Da se prepreči za-gorlost, razpoke, rdečine ali celo solčne pege, je rabiti za vsakodnevno toaleto Crème Simon, rižov puder in mlo Simon; nezamenjati z drugimi mazili. I. SIMON Pariz in v vseh lekarnah, parfumerijah in mirodilnicah.

„Nuisol“

od Bergmanna & Co. Dečini o/L.

697

je in ostane prej ko slej nedosegljiv v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 250. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Feticch-Frankheim v Ljubljani.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 7. maja 1914.

Termin.

Pšenica za maj 1914. za 50 kg 13-29
Pšenica za oktober 1914 za 50 kg 12-
Rž za okt. 1914 za 50 kg 9-68
Oves za oktober 1914 za 50 kg 8-19
Koruza za maj 1914 za 50 kg 7-20
Koruza za julij 1914 za 50 kg 7-34

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

mej	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	729.9	11.1	sl. szah.	dež
9. zv.	730.7	9.0	sl. jvzh.	oblačno	
7. zj.	731.6	8.8	sl. vzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 10.0° norm. 12.8°. Padavina v 24 urah mm 8.9

Tovarniška zaloga za Alpeke dežele v Ljubljani. Pisarna: Albert Fodor.

Erdal
bremo za čevlje.

Zahvala.

Za vse nam izkazano srčno sočutje kakor tudi za čiste spremstvo, ki se je izkazalo ranjkemu gospodu

FRAN KREGARJU

izrekamo tem potom vsem cenj. udeležnikom, osobito pa sl. gasilnemu društvu v Štepanji vasi, gg. pevcem za tolažbepolno petje ter ljubeznjivim darovalcem prelepih vencev našo iskreno zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 7. maja 1914.

Žalnoči ostali.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitremjenju in temeljitim ozdravljenjem brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živga srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov razpošilja za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakšnega natisa dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

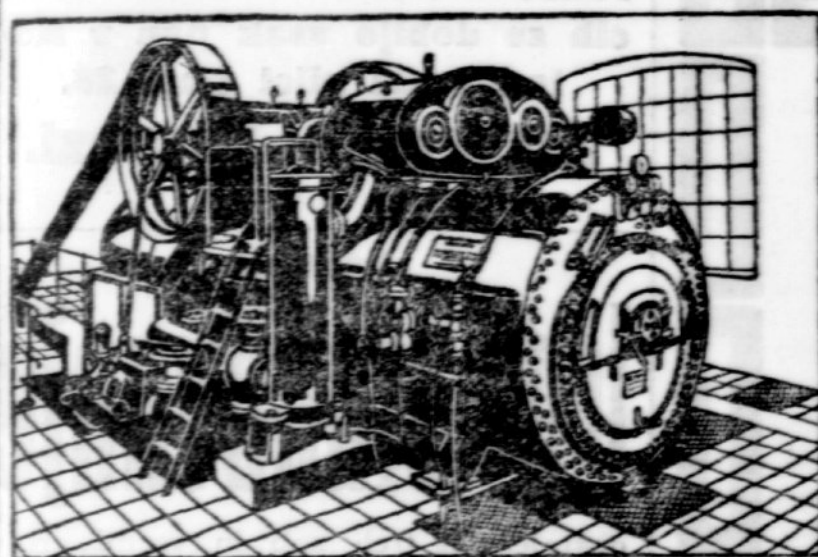
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Delniška družba za gradnjo strojev prej Brand & Lhuillier

Brno in Požun

dobavlja

lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisije, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd.

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in južno Štajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaletova ulica 1.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bodem letos o priliki 25letnice obstoja svoje tvrdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, veržice, obeske, prstane, uhane l. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JUP“. Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica števil. 3.

SANATORIUM-EMONA

ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI

LJUBLJANA, KOMENČEVA ULICA 4

SEF ZDRAVNIŠTVA DR. FR. DERGANČ

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam Vaših kurjih oči, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 2-50 K. Komary, Kerschau (Kassa) L. Pošti. 12/736 Ogrska. 628

Lepo nameščena soba

proti jugu se 1888 za dva poročena, če je mogoče v vili z vrhom eventualno z balkonom pri kakšni rodbini z dobro domačo kuhinjo. Čas približno dva meseca, cena za popolno oskrbo 300—400 kron mesečno.

Naslov: „Riječani“, poste restante, Ljubljana.

Stalni 1773

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Rongasse Nr. 20. 1739

Šofer

zanesljiv in vesten ter na stroj dobro razumen se sprejme. — Ponudbe na: Anton Berinjak, Zatična.

Odda se s 1. avgustom na Cesti na južno železnico 32 v 1. nadstr.

lepo solnično stanovanje

obstoječe iz predsobe, 3 parketiranih sob z vsemi pritiki in obsežnega vrta.

75.000 ur!

Zaradi balkanske vojne sem primoran za smešno nizko ceno prodati 75.000 init. srebrnih ur z izbornim 36 urnim kolesjem remontoar-nim in na sidro, tekoče v rublinih.

1 komad K 3—
2 komada „ 570
3 komadi „ 1380.

4 leta pismenega jamstva. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljanje po povzetju. 1772

Centrala ur Simon Lustig, Novi Sander 355

KUC

zdravniško priporočeno krl. tvrdo vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franco po pošt-nem povzetju K 480. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsala, Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA

Otroški voziček

skoro popolnoma nov, bel, z gumijevimi obroči, se poceni proda.

Vprašati Tržaška cesta št. 29 R. M. 1771

Posestvo

v Mali gori št. 22 (Malgarn) pošta Kočevje se takoj ceno proda. Posestvo meri 60 oralov, med tem mnogo gozdnih parcel, poslopja pa vsa novo krita. Polovica kupnine lahko ostane vključena.

Ogleda se lahko samo do 10. maja pri lastniku ravnotam. 1778

Spreten soboslikarski in plesarski

pomočnik

se sprejme takoj v delo. Miro Vilič, sobni slikar in pleskar v Postojni. 1741

2 kleparska pomočnika

vešča galanterijskega in stavbnega kleparstva, se takoj sprejmeta.

Karol Neumann, klepar,

Jesenice, Gorenjsko. 1761

Radi družinskih razmer prodam

žago in mlin

cirkularno žago in bencin-motor za 12 konjskih sil.

Vse v najboljšem stanju, ker je le malo rabljeno. 1776

Franje Lenarčič, Novavas pri Rakeku.

Posebna izdaja.

IV. O škoda, da je „Palma“ neznana bila stvar, ko je še slavní Hans Sachs bil pesnik in čevljar!

Naznanilo.

Prijazno naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel s 1. majem

mestno kopališče in restavracijo Kolecija

ter bodem tudi tam izvrševal svojo gostilniško obrt. Cenjenim gostom in obiskovalcem kopališča se bode postreglo z dobrim pristnim vinom, vsak dan svežim pivom kakor tudi kavo, čajem, mlekom in drugimi mrzlimi jedili. Kopališče je vsak dan odprto od pol 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer in sicer ob delavnikih dopoldne samo za dame. Cene kopeli so: Kopel 12 v, kabina za 1 osebo 30 v, rjuha 12 v, brisača 8 v, plavalke 12 v, peščena kopel 12 v. Za dame je na razpolago tudi kopalna obleka.

Poleg kopališča je lep senčnat park Hribarjev gaj.

Za mnogobrojen obisk se najvljudneje priporoča

1726

Tome Kerbar, gostilničar.

Opreme moškega perila.

Specialna trgovina

za najboljše perilo za gospode po meri

Anton Šarc

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana Selenburgova ulica 5 Ljubljana

Vedno novosti v barvastem zefiru, batistu in panama blagu, žepnih rut, nogavic, kravat, ovratnikov in manšet.

Opreme moškega perila.

Stanovanje

za avgust: 3 sobe, predsoba, kopalna in poselska soba, kuhinja in terasa; Beethovenova ulica 6, I. nadstr. 1779

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 60.720.720-10 — Kapitalno odločeno in kapitalizirano K 120.000.000-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsotni slovensko-narodno upravo.

Vse poslovanje čisto čisto pisarno so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici števil. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Telefon št. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon št. 13. 130

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbno-tehnična dela, tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela, opekarno s strojnim obratom v Kozmah in na Viču, kamnelomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledic in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavo. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem. **Petrove kapljice** so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri sv. Petru

FR. ŠULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah.

1659

Važno za gostilničarje in kavararje!

Namēstvalni urad „Zveze čisto-slov. gostilničarskih namēstencev“ v Trstu, Belvedere 7, priporoča dobro izučeno, jezikov zmožno osebje, brezplačno.

Lep trgovski lokal

se odda na najboljšem prostoru v velikem industrijskem trgu. Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod „ef. 50/1714“.

Podjetje za izdelovanje

cementne strešne opeke

1574

in drugih cementnin, opremljeno z vsemi potrebnimi stroji se pod zelo ugodnimi pogoji **odda** v najem ali pa proda.

Delavnica z zalogo se nahaja v najbližji okolici Ljubljane tik ob glavni cesti. Podjetje je prav dobro vpeljano in nudi strokovnjakom lepe dohodke. Istotam se da v najem prostoren hlev za 8 glav živine. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Odda se v najem radi preselitve stara, dobro vpeljana 1750

špecerijska trgovina

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri trvdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Pivovarna v Lescah išče

zastopnike

in potnika

za

1746

Kranjsko, Koroško in Primorsko.

Kavarna „Central“.

Vsak večer

koncert

izborne in priljubljene dunajske elitne
damske kapele R. J. Dietrich.

Vso noč odprto!
Vstop prost!

1769

Mazilo za lase.

Varstvena znamka **NETOPIR**

napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborni sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.
Spričevala na razpolago.

V hiši **Gradišče št. 7** se odda za avgustov termin

lepo stanovanje

v II. nadstropju s 4 sobami, kopalno sobo in pritliklinami ter z uporabo vrta ali brez iste; dalje **takoj ali pozneje**

velika soba

brez oprave in hlev s župo event. **skladišče.**

1668

Pojasnila pri hišnici.

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj
zanemljene toke **bolezn** sočno
covi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—

Za popolno ozdravitev zado-

stajeta 2 skatiji. Izdelovalec:

The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

R. LEDERER, lekarnar,

BUDAPEŠTA IV., Múntomány St.

Najboljše blago!

Stalne cene.

Modne potrebščine za gospode

kakor:

klobuki, cilindri, slamniki, čepice, ovratlaki, zapestnice, kravate, naramnice, žepni robci, nogavice, palice i. t. d.

priporoča

:: v največji izbiри vedno najnovejše ::

modna in športna trgovina

J. Magdič, Ljubljana,

.. nasproti glavne pošte. ..

ZA BIRMO!

Priporoča se trvdka

H. SUTTNER

Mestni trg 25

Ljubljana 4.

Nizke cene, solidna in dobra postrežba.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Nikeln. moške ure od K 4-10 naprej

Srebrne „ „ „ „ 7-80 „

14kar. zl. „ „ „ „ 40— „

Damske ure „ „ „ „ 7-90 „

14kar. zl. damske ure „ „ 20— „

Srebrne verižice „ „ 1-80 „

14kar. zlate verižice „ „ 20— „

Ceniki zastoj in poštnine prost.

Lepo stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo in pripadki se odda za avgust, na **Dolenjski cesti št. 5**. Poizve se tam ali pri slugi Bevcu na magistratu. 1767

Lep lokal

v Spodnji Šiški, ob glavni cesti pripraven za vsako trgovino

se odda **takoj v najem.**

Poizve se pri g. **Štirnu, Spod. Šiška št. 22.** 1670

Restavracija s kavarno

se odda v večjem industrijskem trgu, kjer so tudi c. kr. uradi, sredi trga tik cerkve z velikim lepim lokalom, kegljiščem, vrtom itd. Istotam se odda udi **bri vsaki lokal.** 1713

Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod „Kavarna/1713.“

Palme

razne vrste in velikosti v loncih se dobijo vsak dan v **Kolodvorski ulici št. 28.**

Francesco Rapuzzi.

1759

Odda se

lepo stanovanje

obstoječe iz treh sob in vsemi pritliklinami na **Miklošičevi cesti 18** za avgustov termin. 1768

Poizvedbe **Miklošičeva cesta št. 18/1, levo.**

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE

krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna trvdka:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

TOVARNJA ZAMAŠKOV

JELACIN & KO LJUBLJANA

NAJODNEJŠA IN NAJČEJŠA POSTREŽBA!
CENTRINI OBRAT, DIREKTNI UVOZ PROBOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE. ZAHTEVAJTE VZORCE!